

چکیده پایان نامه شماره 14962 دکتری حرفه‌ای دامپزشکی دانشکده دامپزشکی دانشگاه ارومیه

سال تحصیلی 1402-1403

نگارنده: نیما آذری

عنوان: بررسی پرتونگاری طبیعی سر و ستون مهره گوسفند

رادیوگرافی به عنوان یک روش تشخیصی مفید در بیماری‌های استخوانی و مفصلی که تشخیص آن‌ها از راه معاینه بالینی ممکن نیست، در نظر گرفته می‌شود. گوسفند جزو پستانداران نشخوارکننده زوج سم بوده و به منظور تولید گوشت، پشم و شیر پرورش داده می‌شود. در کتب مراجع دامپزشکی به آناتومی رادیولوژی نرمال سگ، گربه و اسب پرداخته شده است. در منابع دامپزشکی آناتومی طبیعی رادیولوژی ستون مهره‌های گوسفند ذکر نشده است. استفاده از رادیولوژی در ستون مهره‌های گوسفند‌های با ارزش اقتصادی بالا و یا نژاد برتر جهت تشخیص بیماری‌های در ارتباط با ستون مهره‌ها می‌تواند در تصمیم‌گیری درمان مفید باشد. طی سال‌های اخیر از گوسفند بعنوان مدل‌های پیش بالینی برای بررسی ایمپلنت‌های مهره‌ای استفاده شده است. امروزه استفاده از گوسفند و بز به دلیل قدرت ترمیم استخوان، وزن بدن، اندازه بدن و همچنین ترکیب استخوانی قابل مقایسه‌ای با انسان، به عنوان مدل ارتوپدیک استفاده می‌شود. با وجود این که مهره‌های انسان و گوسفند تفاوت‌هایی با هم دارند ولی مهره‌های گوسفند می‌تواند به عنوان مدلی برای بررسی‌های آزمایشی در حوزه مشکلات ستون مهره انسان باشد. در مطالعه حاضر برای بررسی رادیولوژی سر و ستون مهره از پنج راس گوسفند بالغ بالای یک سال نژاد قزل استفاده شد. جهت تایید سلامت آن‌ها از معاینه بالینی و آزمایش خون استفاده شد. با توجه به طول بزرگتر ستون مهره‌های نواحی گردن، سینه و کمر از اندازه کاست رادیولوژی و جلوگیری از افتادن سایه مهره‌ها بر روی هم، تهیه رادیوگراف‌ها از کل ستون مهره در هشت ناحیه سر، قدام گردنی، خلف گردنی، قدام سینه‌ای، خلف سینه‌ای، ناحیه کمری و مهره‌های خاجی و مهره‌های دم انجام گردید. رادیوگرافی در این نواحی بصورت استاندارد در دو نمای شکمی-پشتی و جانبی خوابیده به راست انجام گرفت. در تمامی این نماها از تابش عمودی استفاده شد. پس از تهیه رادیوگراف‌ها، تصاویر با استخوان‌های سالم مورد مقایسه قرار گرفته و مشخصات آناتومیکی بر روی شکل‌های طراحی شده از روی رادیوگراف‌ها نام‌گذاری گردید. رادیوگراف‌های طبیعی، شکل‌های طراحی شده و تصاویر استخوان‌ها و جمجمه به صورت تصاویر استاندارد رادیولوژی سر و ستون مهره گوسفند ارائه گردید. تصاویر طبیعی به دست آمده می‌تواند به عنوان اطلس رادیولوژی سر و ستون مهره گوسفند مورد استفاده مراکز دامپزشکی و محققان قرار گیرد.

واژگان کلیدی: رادیوگراف، آناتومی، گوسفند، رادیولوژی، سر، ستون مهره